

Plan van aanpak Transitieagenda Energie Zaaknummer:

Titel

Samenlevingsakkoord Energietransitie, uitvoeringsplan

Aanleiding voor deze opdracht

Coalitieakkoord 2018-2022

"We stellen samen met onze inwoners, (agrarische) bedrijven en organisaties een Energieakkoord op over doelen, inzet en prestaties en stimuleren een gezamenlijke aanpak.."

CUP (College Uitvoeringsprogramma) 2018-2022

Samenlevingsakkoord Transitieagenda Energie

Doel van deze opdracht is om, met de Duurzaamheidsagenda en het Energieakkoord als input, met verschillende groepen uit de Leusdense samenleving een uitvoeringsagenda voor de energietransitie te vormen. De Transitieagenda heeft anno 2018 de volgende subdoelen:

- Het informatie- en projectaanbod van Energieloket en Energiehuis sluit goed aan bij de vragen en behoeftes van inwoners, bedrijven en instellingen. Ook is de onafhankelijkheid van de informatievoorziening en ondersteuning gewaarborgd.*
- Een uitvoeringsprogramma om de boeren te verbinden aan het energieakkoord en te komen tot een energieneutrale melkveehouderij is in uitvoering genomen.*
- De niet-agrarische bedrijven zijn betrokken bij de energietransitie en zijn door ondersteuning vanuit het Energiehuis in staat om daar aan mee te doen.*
- De dilemma's en keuzes die voorliggen ten aanzien van duurzame energieproductie in relatie tot de ruimtelijke kwaliteit en de doelstelling van een Energie neutraal Leusden zijn in beeld gebracht. In pilotprojecten zijn de dilemma's verkend en is ervaring opgedaan met het wegen van verschillende belangen.*

Deze Transitieagenda Energie is dynamisch van karakter. Dit houdt in dat de agenda kan worden aangepast als actuele thema's en kansen in de samenleving daarom vragen of wanneer een (deel)opgave niet meer relevant is of niet wordt opgepakt.

Doel

In 2016 is in samenspraak met de samenleving de dynamische duurzaamheidsagenda 2016 – 2020 opgesteld en door de raad vastgesteld. Hierin is als doel gesteld dat Leusden uiterlijk in 2040, maar liever eerder, energieneutraal is. Het samenlevingsakkoord heeft als doel om de voorwaarden te scheppen zodat verschillende segmenten van de Leusdense samenleving in staat zijn om hieraan hun bijdrage te leveren.

In 2017 is het Energieakkoord Leusden uit 2014 vernieuwd. In dit proces zijn de werkwijze en randvoorwaarden om gezamenlijk aan de energietransitie te werken, opgesteld. Daarmee vormt het Energieakkoord 2.0 dat door de oude raad als handreiking aan de nieuwe raad is meegegeven, de basis van het samenlevingsakkoord: Gezamenlijk agenda, commitment en inzet zijn hier al aanwezig, het is nu zaak deze maatschappelijke coalitie vitaal te houden, uit te breiden en aan concrete subdoelen en beoogde resultaten te werken. De subdoelen van

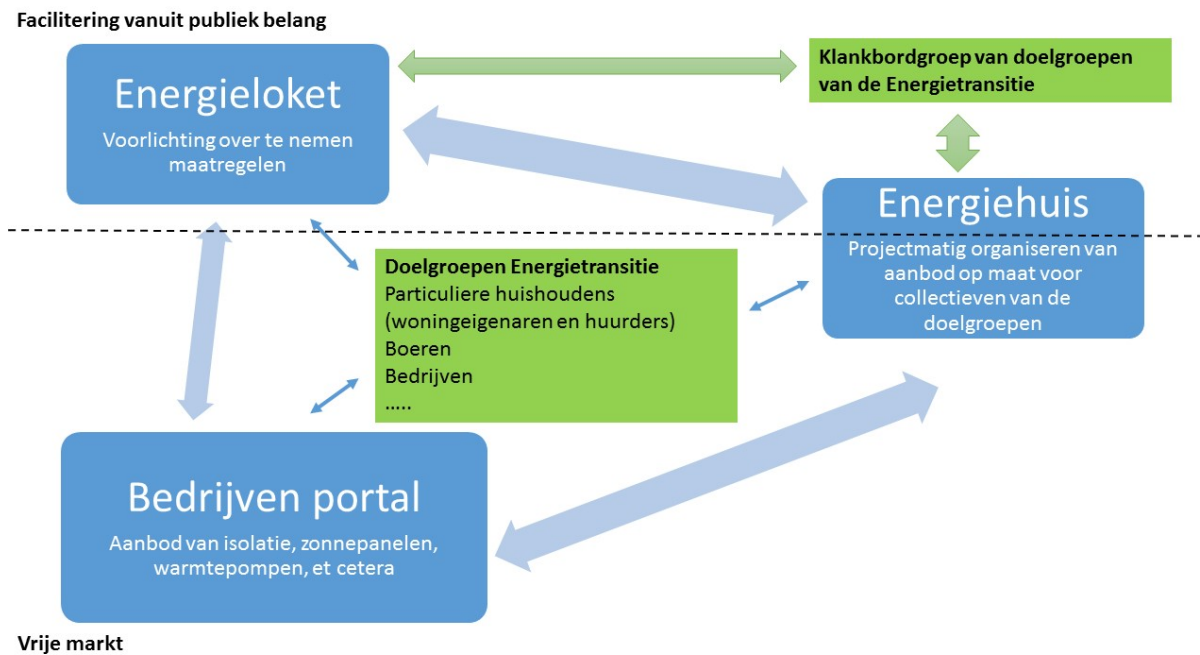
het samenlevingsakkoord zijn er op gericht om de voorwaarden te scheppen om de doelstelling van een energieneutraal Leusden en de in het Energieakkoord Leusden 2.0 opgenomen tussendoelen te realiseren.

Jaartal doel	Beschrijving doel (Uit Energieakkoord Leusden 2.0)
2020	<ol style="list-style-type: none">1. 84 TJ lokaal duurzaam opgewekt (komt overeen met 47 ha zonneweide of 4 windmolens van 3 MW¹)2. 14% reductie fossiele energie door besparing en duurzame opwek tov 20163. 2% van de woningen is Nul-op-de-Meter4. Alle nieuwbouw wordt aardgasloos opgeleverd5. Er is met tenminste 2 woningen per wijk ervaring opgedaan met Nul-op-de-Meter renovatie
2025	<ol style="list-style-type: none">1. 199 TJ lokaal duurzaam opgewekt (komt overeen met 110 ha zonneweide of 8 windmolens van 3 MW)2. 35% reductie fossiele energie door besparing en duurzame opwek tov 20163. 10% van de woningen zijn energieneutraal, w.o. Nul-op-de-Meter4. 80% gemeentelijke gebouwen, inclusief scholen, zijn energieneutraal
2030	<ol style="list-style-type: none">1. 380 TJ lokaal duurzaam opgewekt (komt overeen met 211 ha zonneweide of 16 windmolens van 3 MW)2. 61% reductie fossiele energie door besparing en duurzame opwek tov 20163. 40% van de woningen is energieneutraal, w.o. Nul-op-de-Meter4. Het buitengebied is netto energieleverend (na 2027)5. Alle gemeentelijke gebouwen, inclusief scholen, zijn energieneutraal
2040	<ol style="list-style-type: none">1. Leusden is netto energieneutraal2. 600 TJ lokaal duurzaam opgewekt (komt overeen met 334 ha zonneweide of 26 windmolens van 3 MW)3. 100% reductie fossiele energie door besparing en duurzame opwek tov 20164. Woonwijken in Leusden zijn energieneutraal5. In 2040 is Leusden aardgasloos voor de verwarming van gebouwde omgeving6. Het buitengebied is netto energieleverend (na 2027)

1. Aansluiting van het aanbod van energieloket en energiehuis bij de maatschappelijke behoefte en borging van onafhankelijkheid van het aanbod. De inspanning om een financieringsarrangement voor woningeigenaren te realiseren is onderdeel van dit gesprek.

Huishoudens veroorzaken gezamenlijk circa 53% van het Leusdense energiegebruik. Door een op de vraag aansluitend informatieaanbod van het Energieloket en een bij de behoefte aansluitend projectaanbod van het Energiehuis zijn de inwoners van Leusden in staat om stappen te zetten naar energieneutraliteit. De beoogde structuur om deze aansluiting bij de maatschappelijke behoefte te borgen is een klankbordgroep die input geeft op het informatie- en projectaanbod. Beoogd wordt een samenstelling met zowel meer "groene" als meer kritische deelnemers.

¹ In werkelijkheid zal dit natuurlijk voor een belangrijk deel gerealiseerd worden op andere wijze dan zonneweides en windmolens, zoals op daken van woningen en bedrijfsgebouwen.

Samenhang van informatievoorziening vanuit het Energieloket, productaanbod door Bedrijven portal en projecten voor collectieven in het Energiehuis.

2. Energieneutrale melkveehouderij

Het energieverbruik van de agrarische sector is 2% van het totaal in Leusden. De potentie voor opwekking van duurzame energie is fors groter dan het eigen verbruik. De inspanningen zijn er op gericht om tenminste 80% van de Leusdense boeren deel te laten nemen aan een traject om te komen tot een netto energieleverende sector vanaf 2027 en het gelijktijdig met het voldoen aan de wettelijk verplichte asbestsanering zoveel mogelijk realiseren van zonnepanelen op daken.

3. Overig bedrijfsleven

Het overige bedrijfsleven is voor 34% van het Leusdense energiegebruik verantwoordelijk. In bijeenkomsten wordt enerzijds input opgehaald voor de projecten van het energiehuis voor deze doelgroep en anderzijds worden de ervaringen van koplopers gedeeld en wordt op een praktische manier aandacht gegeven aan de kansen, maar ook aan de verplichtingen die op bedrijven afkomen in het kader van de energietransitie.

Vanuit Leusdense ondernemers die een bijdrage aan de verduurzaming van inwoners en bedrijven kunnen leveren, is aangegeven dat zij willen voorzien in een aanbodportal, waar inwoners en bedrijven terecht kunnen voor offertes en advies vanuit de markt. Met deze bedrijven worden afspraken gemaakt over de inrichting hiervan.

4. Ruimte voor duurzame energie

Wanneer alle voorziene kansen voor energiebesparing en voor het opwekken van energie op daken van gebouwen zijn benut, blijft er nog een opgave over om te voldoen aan de ambitie van een energieneutraal Leusden. Die opgave zou bovendien groter kunnen worden als uitkomst van de opgave om tot Regionale Energiestrategieën te komen waarin weergegeven wordt hoe elke regio een antwoord kan bieden op de

opgave om te voldoen aan het klimaatdoelstelling van Parijs. Algemeen wordt aangenomen dat de verstedelijkte zones daarin de landelijke zones nodig zullen hebben om netto voldoende CO₂-uitstoot in de gebouwde omgeving te kunnen besparen. De dilemma's die gepaard gaan met de hieruit volgende concurrerende ruimteclaims worden in het kader van de RES verder verkend. We zullen de regionale RES ontwikkelingen steeds terugkoppelen naar de lokale partners in het Samenlevingsakkoord Energietransitie met als doel om ook deze nieuwe elementen in de dynamische agenda en het lokale stakeholdersnetwerk van het energieakkoord in te bedden.

In het proces met de samenleving wordt voldoende ruimte geboden om aan te sluiten bij maatschappelijke en technische innovaties en voor het aansluiten bij actuele ontwikkelingen en de "energie in de samenleving".

Kaders

De volgende kaders worden meegenomen:

- Het samenlevingsakkoord transitieagenda energie is gericht op het uitwerken van en voortbouwen op de informatie die eerder is opgehaald bij de vernieuwing van het Leusdense Energieakkoord.
- De deelprojecten van de transitieagenda worden waar dat meerwaarde biedt in samenhang bezien, maar worden elk in hun eigen dynamiek en met eigen betrokkenen ingevuld.
- Om de samenleving goed in haar rol te krijgen moet vanuit de gemeente duidelijkheid geboden worden over tijdpad en voorlopige techniekeuzes in de warmtetransitie. Daarom wordt in een parallel proces in 2019 het warmteplan opgesteld.

Fasering en afbakening

Bij de vernieuwing van het Energieakkoord heeft al een uitgebreide interactie met de samenleving plaats gevonden. De in dit samenlevingsakkoord benoemde doelen zijn een verdere uitwerking van de samen met de samenleving opgestelde werkwijze.

Resultaat

Deelproject 1

Een functionerende klankbordgroep die input geeft op het informatie- en projectaanbod van Energieloket en Energiehuis. Hierdoor sluit het aanbod aan op de vraag, waardoor de energietransitie versneld wordt. De klankbordgroep wordt gevuld met vertegenwoordigers van Leusdense wijkorganisaties, huurdersorganisaties en duurzaamheidsorganisaties. Wanneer in samenspraak met de te vertegenwoordigen doelgroepen tot een ander model wordt gekomen, wordt de raad hierover geïnformeerd.

Deelproject 2

Participatie van een meerderheid van de Leusdense boeren, voldoende om een beweging op gang te brengen die leidt tot een netto energieleverend buitengebied.

Deelproject 3

Een geïnformeerd en betrokken bedrijfsleven, dat van het Energiehuis een passend projecten aanbod krijgt.
Een door het bedrijfsleven georganiseerd aanbod portal voor duurzame technologie passend bij de energietransitie.

Deelproject 4
Nadere invulling in het kader van de RES.